

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยเสนอในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2,112 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 325 การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษาขนาดเล็ก 14 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 169 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ 142 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับแรงจูงใจ ประกอบด้วย ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน โดยกำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยกำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่งไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามและผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกฉบับ
2. ทำการลงรหัสข้อมูลในคอมพิวเตอร์และค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจและการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เป็นรายด้านและรายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

6. สร้างสมการพยากรณ์ระหว่างแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แรงจูงใจของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.07$) ด้านความสำเร็จในการทำงาน ($\bar{X} = 3.93$) และด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.91$)

2. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง ซึ่งเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.08$) หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.99$) และด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.94$)

3. แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แรงจูงใจส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสมการพยากรณ์ซึ่งสามารถอธิบายในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.11 + .69X$ และในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ $\hat{Z}_y = .90 Z_x$

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ดังต่อไปนี้

1. แรงจูงใจครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเห็นได้จากสามารถสอบเข้ารับบรรจุแต่งตั้งตามระบบ รวมถึงอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับนับถือในสังคม มีใจพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน

เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน อีกทั้งอาชีพครูยังมีสวัสดิการต่าง ๆ ที่ดีมีความก้าวหน้าในอนาคต และมีความมั่นคงในชีวิตหน้าที่การงาน ส่งผลให้แรงจูงใจครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปในทางทิศทางเดียวกับงานวิจัยของวัชร บัญพลอด (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา ผลการศึกษา พบว่าพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดพะเยาเฉลี่ยทุกด้านมีแรงจูงใจในระดับมาก และเป็นไปในทางทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ จารุณี สารนอก (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับผลการปฏิบัติงานของพนักงานการไฟฟ้า เขต 3 จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยแรงจูงใจของพนักงานการไฟฟ้าพบว่า พนักงานการไฟฟ้า เขต 3 มีแรงจูงใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศ คำสั่ง หรือระเบียบอย่างเคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติ ยึดความถูกต้อง ความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของคุณธรรม ซึ่งเน้นผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ความโปร่งใสมีความพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานในหน้าที่ และยินดีรับฟังข้อเสนอแนะของเพื่อนร่วมงาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานใส่ใจในการให้บริการมีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่เสมอ ตลอดจนยึดความประหยัดด้านงบประมาณวัสดุ การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ของงบประมาณ และการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าโดยคำนึงถึงประสิทธิผลสูงสุดที่จะได้รับเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของถนัดชัย ชนะสูตร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในจังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในจังหวัดเลย ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. แรงจูงใจกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางการจัดระเบียบในสังคม เพื่อให้สังคมของประเทศ ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และตั้งอยู่บนความถูกต้องเป็นธรรม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจึงได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด โดยให้การยอมรับและปฏิบัติตาม ทำให้สถานศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามที่ต้องการ เมื่อครูร่วมมือ

ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวส่งผลให้ครูเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน แรงจูงใจของครูกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา าระของ เขต 1 โดยรวมจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณา เจตนาเสน (2557 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แรงจูงใจในการทำงาน ความพึงพอใจที่มีต่อสวัสดิการ ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการทำงานและความพึงพอใจที่มีต่อสวัสดิการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และเป็นไปในทางทิศทางเดียวกับงานวิจัยของณัฐจรณ์ เฉลิมพงษ์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของครูมีความสัมพันธ์กันทางบวก แต่ก็พบว่าด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระบบประเมินมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงบ่อยจึงทำให้ จึงทำให้ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู อยู่ในระดับต่ำ

4. แรงจูงใจส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา าระของ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยจูงใจ ประกอบด้วย ความสำเร็จในการทำงาน ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และปัจจัยค่าจูง ได้แก่ นโยบายและการบริหาร สภาพการปฏิบัติงาน สถานภาพวิชาชีพ และความมั่นคงในการปฏิบัติงาน มีความจำเป็นต่อการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นหลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ให้เกิดขึ้นในหน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งเป็นไปในทางทิศทางเดียวกับงานวิจัยของชูเกียรติ ยิ้มพวง (2554 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง แรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษา บริษัท บางกอกกล๊าส จำกัด โรงงานจังหวัดปทุมธานีผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยจูงใจ และปัจจัยค่าจูง มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาเรื่องแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ด้านสภาพการปฏิบัติงานและคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรอย่างชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน และมอบหมายภารกิจให้ตรงกับความรู้ความสามารถของแต่ละคน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ โดยเบิกเงินงบประมาณเพื่อซื้ออุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุอื่นที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
3. ศึกษาด้านที่เป็นจุดอ่อนของงานวิจัย เช่น ด้านสถานภาพของอาชีพ และความมั่นคงในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของครู

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี